

รายงานผลการวิจัย

การประเมินผลโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา
ปีงบประมาณ 2539 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่

โดย

นายสุกรี เมฆทัณฑ์

งานกิจกรรมนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา

รายงานผลการวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุน
จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

LG395.S
64
172
2539
0.21

รายงานผลการวิจัย

การประเมินผลโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา
ปีงบประมาณ 2539 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่

โดย

นายสุกรี เมฆทันต์

งานกิจกรรมนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา

๐๗๘
เลขที่ 16-3๙๖-๖๕4 25๓๙
เลขที่..... ๒. 2
๗/๖.๓. 2๖๓๙

Order Key..... 10๘1๙
BIB Key..... 11812๖

รายงานผลการวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุน
จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

คำนำ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกิจกรรมนักศึกษาด้านบำเพ็ญประโยชน์ การออกค่ายอาสาพัฒนา ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจจากกลุ่มกิจกรรมนักศึกษาและมหาวิทยาลัยได้ให้การสนับสนุนทั้งงบประมาณและการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่องทุกปี

การศึกษาประเมินผลโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา โดยการสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการโครงการ นักศึกษาผู้ร่วมโครงการ ประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่และผู้นำท้องถิ่น ถึงผลของโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงานตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะ ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านบำเพ็ญประโยชน์หรือด้านอาสาพัฒนาต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ โกวิทยา ที่ให้การปรึกษาโครงการวิจัย ขอขอบคุณรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ นักศึกษา เจ้าหน้าที่และผู้นำท้องถิ่น ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

(นายสุกชี เมฆทันต์)
ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาระดับปัญหาและการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา ศึกษาขั้นตอนในการดำเนินงาน ตลอดจนประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ นักศึกษาผู้ปฏิบัติโครงการ เจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน และประชาชนในท้องถิ่นที่ปฏิบัติโครงการ

การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามประเมินผลการดำเนินโครงการจากผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 18 คน นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการโครงการและนักศึกษาผู้ร่วมโครงการ จำนวน 178 คน แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากประชาชน เจ้าหน้าที่และผู้นำท้องถิ่น จำนวน 90 คน และแบบสอบถามนักศึกษาผู้รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานทุกโครงการ จำนวน 6 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการโดยรวมทุกข้อและทุกโครงการ อยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละโครงการ ปรากฏว่าข้อ 5 และข้อ 6 ของโครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา บรรลุวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับสูง

2. ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าด้านสถานที่และอุปกรณ์ ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้านอื่น ๆ ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา อยู่ในระดับต่ำ ส่วนโครงการค่ายมุสลิม โครงการค่ายร่วมวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์สิน-พยาบาล โครงการค่ายน้อง

ใหม่ ชมรมอาสาพัฒนาและโครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง

4. ประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในเขตพื้นที่ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อนักศึกษาและผลการปฏิบัติงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาในทางบวกทุกข้อได้แก่การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่และประชาชน นักศึกษาเข้าใจประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นเป็นอย่างดีและหากนักศึกษาจะเข้าไปจัดกิจกรรมอีกครั้งต้องการให้ช่วยเหลือด้านการศึกษามากที่สุด และรองลงมา ได้แก่ ด้านสาธารณูปโภค ด้านการเกษตร ด้านคมนาคม และด้านสาธารณสุข ตามลำดับ

5. ขั้นตอนการดำเนินโครงการด้านอาสาพัฒนาของนักศึกษามีดังนี้ (1) การได้มาซึ่งข้อมูลพื้นที่โครงการขั้นต้น (2) การกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ (3) ดำเนินการสำรวจพื้นที่ขั้นละเอียด (4) เขียนโครงการเสนอของบสนับสนุนทั้งจากมหาวิทยาลัยและภาคเอกชน (5) ประชาสัมพันธ์โครงการ (6) รับสมัครกรรมการและสมาชิกค่าย (7) แบ่งฝ่ายในการบริหารโครงการ (8) การปฏิบัติงานโครงการ (9) การประเมินผล และ (10) ติดตามผลการปฏิบัติงานโครงการ

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (1) งบประมาณไม่เพียงพอซึ่งมหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการให้มากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน (2) ผู้บริหารทั้งระดับมหาวิทยาลัยระดับคณะ และอาจารย์ผู้สอนทั่วไปควรให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมด้านอาสาพัฒนา (3) อาจารย์ที่ปรึกษาควรอยู่ประจำค่ายตลอดโครงการ (4) รูปแบบกิจกรรมควรให้ความสำคัญทั้งโครงการ วิชาการและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกควบคู่กันไป และ (5) มหาวิทยาลัยควรจะอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เช่น ยานพาหนะ พัสดูปกรณ์ ไม่ยิ่งหย่อนไปจากกิจการด้านอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัย	4
	คำจำกัดความ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
	การพัฒนานักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	5
	ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา	8
	การจัดกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	9
	การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา	10
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3	วิธีการวิจัย	15
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
	การวิเคราะห์ข้อมูล	18
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	19
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
	บรรณานุกรม	67
	ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนโครงการด้านอาสาพัฒนาและกลุ่มตัวอย่างที่ทำการประเมิน	15
2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบ	20
3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโครงการ	20
4 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ	21
5 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ	23
6 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ	24
7 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายสงฆสถานโครินธ์	26
8 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม	27
9 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายร่วมวิชาการและ อาสาพัฒนาทรัพย์สิน-พยาบาล	29

10	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา	30
11	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายวิทยาศาสตร์- เพื่อชนบท ครั้งที่ 16	32
12	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายภาคฤดูร้อนของ ชมรมอาสาพัฒนา	33
13	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มี ต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร	35
14	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มี ต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านงบประมาณ	36
15	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มี ต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านสถานที่และอุปกรณ์	37
16	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มี ต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านการจัดการ	37
17	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มี ต่อปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ	38

18	แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร	38
19	แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านงบประมาณ	40
20	แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านสถานที่และอุปกรณ์	40
21	แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านการจัดการ	41
22	แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ	41
23	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน โครงการด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ	42
24	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน โครงการค่ายสงฆสถานครินทร์	43
25	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ	

	นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน โครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม	43
26	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน โครงการค่ายวิชาการทรัพย์-พยาบาล	44
27	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา	44
28	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16	45
29	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน โครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา	45
30	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชาชนและ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น จำแนกตามระดับความคิดเห็น	46

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันศึกษาชั้นสูงที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ภาระหน้าที่หลักประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย คือ การผลิตกำลังคนออกไปพัฒนาประเทศ บุคคลที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพดี มีความสมบูรณ์ทั้งด้านวิชาชีพชั้นสูง สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ดังนั้น หน้าที่ของมหาวิทยาลัยไม่เพียงแต่การจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่รวมถึงการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ในทุก ๆ ด้านพร้อมกันด้วย

การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา เป็นงานสำคัญที่สุดงานหนึ่ง ซึ่งหลายมหาวิทยาลัยได้ทุ่มเททรัพยากรให้ ทั้งนี้เพราะถือว่ากิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและเสริมสร้างอุปนิสัยอันดีงามให้แก่นักศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมนักศึกษาด้านบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาพัฒนา นอกจากจะเป็นกิจกรรมที่ได้รับความสนใจจากนักศึกษาส่วนใหญ่แล้ว ทบวงมหาวิทยาลัยก็ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณเป็นพิเศษ สำหรับโครงการด้านอาสาพัฒนา และได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาไว้ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย,2538:8)

1. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสถานที่แท้จริงของสังคม ทั้งในตัวเมือง และชนบท
3. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวมในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน

4. เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จักการทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จักผ่อนปรนและรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผลด้วยความรอบคอบและความอดทน

5. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา ประชาชน และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง

6. เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งความคิดที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม

7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียง และเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย และสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

แต่อย่างไรก็ตาม แม้กิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาจะมีส่วนพัฒนานักศึกษาและชุมชนตามที่กล่าวมาแล้ว การดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งในอดีตและปัจจุบันยังประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่มากพอสมควร เช่น ปัญหาด้านงบประมาณ การขาดความสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ปัญหาด้านการจัดการ การขาดการถ่ายทอดรูปแบบ และวิธีการดำเนินงานจากกรรมการค่ายที่มีประสบการณ์ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2538:30; สำเนาฯ ขจรศิลป์, 2538:166) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นสถาบันหนึ่งซึ่งให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ประสบปัญหาด้านต่าง ๆ อยู่มากพอสมควรเช่นเดียวกัน ดังนั้น การประเมินผลโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ผู้นำท้องถิ่น กรรมการค่าย นักศึกษา ผู้เข้าร่วมโครงการ และประชาชนในพื้นที่ เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรค การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ รูปแบบ วิธีการ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาและการบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้าน
อาสาพัฒนา
2. เพื่อศึกษาขั้นตอนในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา
3. เพื่อประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม-
นักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาวิจัยมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ได้รับทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และการบรรลุวัตถุประสงค์ใน
การดำเนินงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา ปีงบประมาณ 2539
2. ได้รับทราบขั้นตอนในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาเพื่อ
พัฒนาการจัดกิจกรรมดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ได้รับทราบข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง
การปฏิบัติงานของบุคลากรและนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโครงการในครั้งต่อไป

4. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะทำการประเมินผลโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสา
พัฒนาปีงบประมาณ 2539 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยจะทำการ
ประเมินจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการ
โครงการและนักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการ ตลอดจนการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่นและประชาชน
ผู้ร่วมโครงการ

5. ข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการตามแนวทางที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้
2. ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอันประกอบด้วยปัญหาด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ
3. เจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นอย่างไรต่อนักศึกษาและผลการดำเนินงานของนักศึกษา
4. โครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนามีกระบวนการจัดอย่างไร

6. คำจำกัดความ

1. ผู้บริหาร หมายถึง รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
2. อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษาที่ปรากฏชื่อในโครงการ อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมและกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายบำเพ็ญประโยชน์ของมหาวิทยาลัย
3. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานโครงการ โดยแยกเป็นนักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการ และนักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการโครงการ
4. เจ้าหน้าที่ หมายถึง ข้าราชการที่เกี่ยวข้องของอำเภอ เช่น ปลัดอำเภอ พัฒนาการ สาธารณสุข ครู และรวมถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ เป็นต้น
5. ประชาชน หมายถึง บุคคลที่มีส่วนร่วมปฏิบัติงาน หรือได้รับผลประโยชน์จากโครงการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษาจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การพัฒนานักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
2. ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา
3. การจัดกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนานักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

จุดมุ่งหมายของการให้การศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะสำคัญสองประการ คือ ผลิตกำลังคน (manpower) ให้ได้มาตรฐานทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อออกไปตอบสนองความต้องการของสังคม และเพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ (manhood) กล่าวคือ เป็นทั้งคนเก่งและคนดี หรือเป็นบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2538:5)

สำหรับแนวความคิดหรือ แนวทางพัฒนานักศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว ได้มีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เสนอไว้มากมาย ผู้วิจัยได้รวบรวมนำเสนอเป็นแนวทางศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ลำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538:9-10) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา หมายถึง ความพยายามใด ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่จะส่งเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ ซึ่งการพัฒนานักศึกษาควรมีเป้าหมายอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่ ด้านวิชาการ และวิชาชีพ ด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านเอกลักษณ์ ด้านร่างกาย และด้านคุณธรรม

ชวาล แพร์ตกุล (2526:137) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาว่าควรจะเป็นการเสริมสร้างและผลิตบุคคลชั้นมัธยมของชาติ บุคคลเหล่านั้นควรจะเป็นบุคคลซึ่งมีบุคลิกภาพสามารถเป็นผู้นำได้ ซึ่งควรจะประกอบด้วยคุณสมบัติสำคัญ ๆ อย่างน้อย 3 ประการ คือ มีความรู้ดี มีระดับสติปัญญาดี และมีความสามารถในการปรับตัวดี

ภิญญ ศักดิ์เพชร (2528:20-21) ได้สรุปหลักการในการพัฒนานักศึกษาโดยอ้างอิงจาก มิลเลอร์ (Miller) และพรินซ์ (Prince) ดังนี้

1. การพัฒนานักศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องและสะสมกันมาของความเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม
2. การพัฒนาจะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง ที่แต่ละคนหรือกลุ่มบุคคลทำงานร่วมกัน เพื่ออนาคตมากกว่าเพื่ออดีต
3. ควรจะมีการสอนนักศึกษาให้มีความสามารถและทักษะต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เขาเกิดความเจริญงอกงามด้านต่าง ๆ
4. ควรจะให้นักศึกษาได้มีโอกาสแก้ปัญหา เพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าในพัฒนาการทุก ๆ ด้าน
5. การพัฒนาจะเป็นไปได้มากขึ้นถ้านักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำงานร่วมกันเพื่อที่จะเสริมสร้างการพัฒนานั้น
6. ควรให้นักศึกษามีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก โดยไม่ต้องกลัวการโจมตีหรือปฏิเสธความคิดเห็นนั้น
7. นักศึกษาต้องเป็นผู้ริเริ่มด้วยตนเองที่จะก้าวไปข้างหน้า ด้วยขีดความสามารถของตนและต้องประสบความสำเร็จในขั้นต้นก่อน จึงจะผ่านพ้นไปได้ตลอดกระบวนการ
8. นักศึกษาควรมีโอกาสได้ค้นหาความต้องการของตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเป็นแนวทางในการตัดสินใจว่าอะไรคือ สิ่งที่เราต้องการ ทำอย่างไรจึงจะบรรลุความต้องการนั้น
9. นักศึกษาควรมีโอกาสได้ติดต่อสัมพันธ์กับผู้มีความรู้ที่มีพฤติกรรมเป็นที่ยกย่องของสังคมและเป็นผู้มีคุณลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดี

10. ควรให้นักศึกษาได้เข้าถึงแหล่งกำลังคน กำลังทรัพย์ และข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนา
11. การทราบผลที่เที่ยงตรงอันเกิดจากการกระทำของตนเอง เป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนา
12. การส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ ลองใช้ความคิดและวิธีการใหม่ ๆ จะช่วยให้เกิดการพัฒนา
13. การเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ซับซ้อน และการนำความรู้ไปใช้ในเวลาอันสมควร ในชีวิตจริงเป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน

นอกจากนั้น ภิญญ ศักดิ์เพชร ยังได้สรุปแนวคิดในการพัฒนานักศึกษาไว้ดังนี้

1. นักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ในการพัฒนานักศึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้มาก
2. นักศึกษาต้องการคำแนะนำปรึกษาเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมอุดมศึกษา ในการพัฒนาต้องคำนึงถึงความอบอุ่นใจและความเป็นกันเองให้มาก
3. นักศึกษาได้จากภูมิลำเนาและผู้ปกครองมารับการศึกษา ในการพัฒนาจึงต้องคำนึงถึงสภาพที่เขาเคยอยู่ ความอบอุ่นใจ และความปลอดภัยที่เขาเคยได้รับ
4. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองมากที่สุด

จากแนวความคิดในการพัฒนานักศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่าการให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาควรจะเป็นการพัฒนานักศึกษาด้านความรู้ สติปัญญา เพื่อตอบสนองความต้องการด้านกำลังคนของสังคม ในขณะที่เดียวกันการพัฒนาคุณสมบัติเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษาก็จะต้องดำเนินการควบคู่กันไป ซึ่งการพัฒนาประการหลังจะได้จากกิจกรรมนักศึกษาหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นสำคัญ

ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษา เป็นกระบวนการทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่นักศึกษาการเรียนรู้ โดยการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) กระบวนการนี้ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระวิชาเกิดความประทับใจและสามารถลงมือปฏิบัติให้เกิดผลได้ (สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2538:121) ได้มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความหมาย ความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมนักศึกษา เช่น กู้ด (Good, 1973:12) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษว่าเป็นโครงการที่นักศึกษาหรือสถาบันจัดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนานเพิ่มพูนความรู้และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ เป็นการศึกษที่ไม่มีภาระให้หน่วยกิต นักศึกษาต้องจัดหาเงินมาดำเนินการเอง และต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบัน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2522:1) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมนักศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

1. ให้ความเจริญทางความคิด สติปัญญา ความสามารถในการคิดอ่านอย่างถูกต้องและมีเหตุผล
2. ให้ความเจริญทางด้านสังคม คือ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้และสามารถปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนได้อย่างเต็มที่
3. ก่อให้เกิดความเจริญทางด้านอารมณ์ คือ มีความสุข มีสุขภาพจิตที่ดี
4. ด้านสุขภาพอนามัยจะเจริญเต็มที่ มีร่างกายแข็งแรง
5. ช่วยส่งเสริมด้านกิจกรรมอันเป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ที่ใช้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ทำให้บรรลุเป้าหมายของสถาบัน เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ

การจัดกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้มหาวิทยาลัยดำเนินงานให้ครบถ้วนตามภารกิจ 4 ประการ คือ ผลิตบัณฑิต วิจัย ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและบริการวิชาการแก่สังคม ทั้งนี้เพราะกิจกรรมนักศึกษาจะเป็นส่วนเสริมสำคัญต่อการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม และควมมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา นอกเหนือไปจากการศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพในชั้นเรียน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสถาบันหนึ่งที่ได้ให้ความสำคัญ และให้การสนับสนุนกิจกรรมศึกษามาช่างต่อเนื่องโดยเฉพาะกิจกรรมหลัก 4 ด้าน ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้การสนับสนุนส่งเสริม ได้แก่ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ กีฬา ศิลปวัฒนธรรม และสัมมนากิจกรรมนักศึกษา (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 2531:5-7) นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยยังให้ความสำคัญต่อกิจกรรมด้านวิชาการ โดยมีกลุ่มชมรมด้านวิชาการเป็นแกนหลักในการจัดกิจกรรมด้านวิชาการ

การบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา นอกจากมหาวิทยาลัยจะได้กำหนดระเบียบว่าด้วยองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2523 เพื่อให้กลุ่มกิจกรรมถือเป็นแนวปฏิบัติแล้ว ในการกำกับดูแลด้านนโยบาย วิทยาเขตหาดใหญ่จะมีคณะกรรมการดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษา ซึ่งมีรองอธิการบดีที่รับผิดชอบเป็นประธาน ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นรองประธาน รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาทุกคณะ นายกองค้การบริหาร ประธานสภานักศึกษาเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

สำหรับกลุ่มกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะประกอบด้วย องค์การนักศึกษาซึ่งประกอบด้วยองค์การบริหารและสภานักศึกษา สโมสรคณะ ชมรม และกรรมการหอพัก

งบประมาณสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา ปกติจะได้จากสามแหล่งใหญ่ ๆ คือ ได้รับการจัดสรรจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย เงินค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา และงบสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย

การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา โดยสนองตอบต่อนโยบายทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ และลักษณะกิจกรรมไว้ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2538:8-9)

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่น
- 1.2 เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสภาพที่แท้จริงของสังคม ทั้งในตัวเมืองและชนบท
- 1.3 เพื่อเสริมสร้างความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวมระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน
- 1.4 เพื่อฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ รู้จักการผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผลด้วยความรอบคอบและอดทน
- 1.5 เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา ประชาชน และ ข้าราชการ
- 1.6 เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม
- 1.7 เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

2. ลักษณะกิจกรรมที่ให้การสนับสนุน

2.1 ด้านการศึกษา เช่น สร้าง ซ่อมแซมอาคารเรียน และพัฒนาโรงเรียน
สร้างสนามกีฬา จัดทำและสาธิตการจัดทำอุปกรณ์การศึกษา สาธิตและให้ความรู้การจัด
ห้องสมุด ฯลฯ

2.2 ด้านสาธารณูปการ เช่น สร้างศาลาเอนกประสงค์ ถังเก็บน้ำฝน ชุบน้ำ
รดต้นไม้ พัฒนาปรับปรุงหมู่บ้าน และสาธารณสมบัติอื่น ๆ

2.3 ด้านคมนาคม เช่น การสร้างซ่อมสะพาน ถนน งานวางท่อระบายน้ำ

2.4 ด้านการเกษตร เช่น สร้างฝาย การจัดระบบ การส่งน้ำทางการเกษตร
การส่งเสริมเผยแพร่และสาธิตความรู้ทางการเกษตร สัตวแพทย์อาสา

2.5 ด้านสาธารณสุข เช่น การจัดชุดแพทย์เคลื่อนที่ ทันตแพทย์เคลื่อนที่ การ
ให้บริการและแนะนำความรู้ด้านอนามัย และสาธารณสุขทั่วไป

2.6 ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกป่า พัฒนา ปรับปรุง
อุทยาน ให้บริการความรู้ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง
ถูกต้อง

นอกจากนั้น ในส่วนวิทยาเขตขนาดใหญ่ยังได้กำหนดแนวปฏิบัติในการให้การ
สนับสนุนโครงการเพิ่มเติม คือ ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นพื้นที่เป้าหมาย เป็นโครงการต่อเนื่อง และควร
จะเป็นกิจกรรมในลักษณะผสมผสาน มุ่งเน้นการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมมากกว่าการสร้าง
ถาวรวัตถุเป็นหลัก (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตขนาดใหญ่, 2537:14)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและ
รวบรวมมานำเสนอประกอบการวิจัย พอสรุปได้ดังนี้

สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2537 ทบวงมหาวิทยาลัย
ได้ให้การสนับสนุนในปีงบประมาณ 2537 จำนวน 332 โครงการ รวมงบประมาณ 10,370,227

บาท คิดเป็น 41.5 เปอร์เซ็นต์ ของงบส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2537

สำหรับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานโครงการพอสรุปได้ คือ ด้านการสื่อสารกับชาวบ้านการปฏิบัติงานตรงกับฤดูฝน การคมนาคมไม่สะดวก ระยะปฏิบัติงานน้อยเกินไป ความร่วมมือของชาวบ้านมีน้อย ชาวค่ายไม่มีทักษะทางช่าง เครื่องมือไม่พร้อม นักศึกษาขาดประสบการณ์ อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือ ปัญหาวัยรุ่นและงบประมาณในการออกค่ายไม่เพียงพอ

สำเนา ขจรศิลป์ (2538:166-168) ได้ทำการประเมินผลโครงการอาสาพัฒนาชนบทของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2526 พบปัญหาการออกค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณ ขาดความรู้ด้านการเบิกจ่ายเงิน ขาดความรู้และทักษะในการจัดการภายในโครงการ ขาดแคลนนักศึกษาและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการสำรวจสถานที่เพื่อจัดตั้งค่ายอาสาพัฒนา ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ การคมนาคมไม่สะดวก ขาดข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ปัญหาความประพฤติของนักศึกษา และการจัดแบ่งเวลาไม่เหมาะสม ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน

การประเมินผลโครงการอาสาพัฒนาชนบทของนิสิตนักศึกษาปีงบประมาณ 2526 โดยทบวงมหาวิทยาลัย (2527:33-37) ได้สรุปผลความคิดเห็นนิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1. โครงการอาสาพัฒนาชนบทของนิสิตศึกษามีประโยชน์ต่อนิสิตศึกษามาก โครงการดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านสังคมและจริยธรรมหลายประการด้วยกัน เช่น การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การปรับปรุงบุคลิกภาพ การเพิ่มความสำนึกในการรับผิดชอบต่อสังคม การใช้ความรู้ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาช่วยชุมชน ตลอดจนการช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้รับประสบการณ์การทำงานและเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีของนิสิตนักศึกษาต่อเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและประชาชนอีกด้วย

2. ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานโครงการที่สำคัญ คืองบประมาณในการดำเนินโครงการไม่เพียงพอ และที่เป็นปัญหาอยู่บ้างได้แก่ ขาดความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบ ปัญหาการจัดระบบงานภายในโครงการ ปัญหาการเลือกสถานที่ปฏิบัติโครงการ ขาดอาจารย์ นักศึกษาที่มีประสบการณ์ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์

3. นักศึกษามีจุดมุ่งหมายในการเข้าร่วมโครงการกิจกรรมด้านอาสาพัฒนา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ และสอดคล้องกับหลักกิจกรรม-นักศึกษาด้านอาสาพัฒนาโดยทั่วไป

4. ประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น มีทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษาและผลงานนักศึกษาในโครงการด้านอาสาพัฒนามาก

5. รูปแบบและขั้นตอนการดำเนินโครงการ โดยทั่วไปจะปฏิบัติตามขั้นตอน คือสำรวจสถานที่ขออนุมัติงบประมาณ รับสมัครและคัดเลือกสมาชิก การประชุมนิเทศ การแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ การติดต่อกับประชาชนในท้องถิ่น ปัญหาในการติดต่อกับประชาชนในท้องถิ่น การทำงานร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น การทำกิจกรรมอื่น ๆ นอกโครงการ การประเมินผลโครงการ การนำผลประเมินไปปฏิบัติ การติดตามผล และการนำผลจากการติดตามไปใช้ในโครงการต่อไป

สุกรี เมฆทันต์ (2535:73-74) ได้ทำการศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา มีปัญหาในการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบุคลากรอยู่ในระดับสูง ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์และด้านการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการบริหารองค์กรนักศึกษา มีปัญหาในการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และอุปกรณ์ อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา ทำให้ทราบว่ากิจกรรมดังกล่าวมีส่วนช่วยพัฒนานักศึกษาเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

เพียบพร้อมไปด้วยความรู้คู่คุณธรรม แต่อย่างไรก็ตามทั้งในอดีตและปัจจุบันการจัดกิจกรรมด้านนี้ ยังประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่มากพอสมควร เช่น ด้านงบประมาณ การขาดการอำนวยความสะดวกอย่างจริงจัง ปัญหาด้านการจัดการ การขาดถ่ายถอดรูปแบบและวิธีการดำเนินงานจากกรม การค้าที่มีประสบการณ์ เป็นต้น ดังนั้น การประเมินผลโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้นำท้องถิ่น นักศึกษา และประชาชนผู้ร่วมโครงการ เพื่อรับทราบปัญหา การบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ รับทราบรูปแบบ การดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ย่อมจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาในอนาคตต่อไป

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการโครงการ นักศึกษาผู้ร่วมโครงการ ประชาชนในท้องถิ่นที่ปฏิบัติโครงการ เจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่นที่ปฏิบัติโครงการ โดยจำแนกได้ดังนี้

1. ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้นำท้องถิ่น จะทำการศึกษาจากกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
2. นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการโครงการ นักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการและประชาชนในท้องถิ่นปฏิบัติโครงการ จะทำการศึกษาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling Method)

รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการและผลของการสุ่มตัวอย่าง ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโครงการด้านอาสาพัฒนาและกลุ่มตัวอย่างทำการประเมิน

โครงการ	จำนวนแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์		
	ผู้บริหารและ อาจารย์ที่ปรึกษา	นักศึกษา	ประชาชนและ ผู้นำท้องถิ่น
โครงการค่ายสงขลานครินทร์	3	30	15
โครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม	3	24	15
โครงการค่ายร่วมทางวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์ - พยาบาล	3	31	15
โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา	3	29	15
โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16	3	31	15
โครงการค่ายภาคฤดูร้อนชมรมอาสาพัฒนา	3	33	15
รวม	18	178	90

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามประเมินผลการดำเนินโครงการจากผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการโครงการ และนักศึกษาผู้ร่วมโครงการ จำนวน 1 ชุด แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชน เจ้าหน้าที่และผู้นำท้องถิ่น จำนวน 1 ชุด และแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดระบบงานสำหรับสอบถามจากนักศึกษาผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 1 ชุด โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลโครงการ กิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์สำหรับใช้ในการวิจัยต่อไป

2. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจแก้ไข เสนอแนะและนำมาแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ลักษณะแบบสอบถามเพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบและโครงการที่จะประเมินผล

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมิน การบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ

ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ลำดับ ดังนี้

5	หมายความว่า	บรรลุวัตถุประสงค์	มากที่สุด
4	หมายความว่า	บรรลุวัตถุประสงค์	มาก
3	หมายความว่า	บรรลุวัตถุประสงค์	ปานกลาง
2	หมายความว่า	บรรลุวัตถุประสงค์	น้อย
1	หมายความว่า	บรรลุวัตถุประสงค์	น้อยที่สุด

การแปลผลคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำเอาคะแนนเฉลี่ยมาแปลความหมายของคะแนน โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าความคิดเห็น (Opinionnaire) ของเบสต์ (Best, 1981 : 184) ซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.6668 - 5.0000	หมายความว่า บรรลุวัตถุประสงค์อยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.3334 - 3.6667	หมายความว่า บรรลุวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.0000 - 2.3333	หมายความว่า บรรลุวัตถุประสงค์อยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ลำดับ ดังนี้

5 หมายความว่า	ประสบปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด
4 หมายความว่า	ประสบปัญหาและอุปสรรคมาก
3 หมายความว่า	ประสบปัญหาและอุปสรรคปานกลาง
2 หมายความว่า	ประสบปัญหาและอุปสรรคน้อย
1 หมายความว่า	ประสบปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำเอาคะแนนเฉลี่ยแปลความหมายคะแนนโดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าความคิดเห็น (Opinionnaire) ของเบสต์เช่นกัน ซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.6668 - 5.0000	หมายความว่า ประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.3334 - 3.6667	หมายความว่า ประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.0000 - 2.3333	หมายความว่า ประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะทั่วไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปสอบถามและสัมภาษณ์ ในวันไปเยี่ยมโครงการค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 6 โครงการ โดยมีนักศึกษาที่ผ่านการอบรมแล้วจำนวนหนึ่ง เป็นผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรม SPSS ซึ่งใช้คอมพิวเตอร์ ณ ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ใช้ค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations) เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำไปเปรียบเทียบลำดับตามเกณฑ์ของเบสต์ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัย ประเมินผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา ปีงบประมาณ 2539 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปตารางและความเรียง โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ก. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

ข. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

ค. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ที่มีต่อนักศึกษาและผลการปฏิบัติงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

ง. ผลการวิเคราะห์กระบวนการในการดำเนินงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

ก. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการโดยภาพรวม
3. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละโครงการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบ

สถานภาพผู้ตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา	18	10.1
นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการ	160	89.9
รวม	178	100.0

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโครงการ

ชื่อโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
โครงการค่ายสงขลานครินทร์	30	16.9
โครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม	24	13.5
โครงการค่ายร่วมวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์-พยาบาล	31	17.4
โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา	29	16.3
โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16	31	17.4
โครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา	33	18.5
รวม	178	100

จากตาราง 2-3 จะเห็นว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 178 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการ จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 89.9 จำแนกตามโครงการเป็นแบบสอบถามจากโครงการค่ายสงขลานครินทร์ จำนวน 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 16.9 โครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม จำนวน 24 ชุด คิดเป็นร้อยละ 13.5 โครงการร่วมวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์-พยาบาล จำนวน 31 ชุด คิดเป็นร้อยละ 17.4 โครงการค่ายน้องใหม่ชมรมอาสาพัฒนา จำนวน 29 ชุด คิดเป็นร้อยละ 16.3 โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อ

ชนบท จำนวน 31 ชุด คิดเป็นร้อยละ 17.4 และ โครงการค่ายภาคฤดูร้อนชมรมอาสาพัฒนา จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการโดยภาพรวม

ตารางที่ 4 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น	4.61	0.61	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	4.61	0.61	สูง
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	4.28	1.02	สูง
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จักผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบและอดทน	4.33	0.84	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	4.17	0.86	สูง
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความ สำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละ เพื่อส่วนรวม	4.06	0.87	สูง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	4.28	0.67	สูง
รวม	4.33	0.60	สูง

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษาต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
ปรากฏว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการการ
อยู่ในระดับสูงและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ตารางที่ 5 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของ
โครงการ

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น	4.53	0.63	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	4.31	0.72	สูง
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	4.30	0.77	สูง
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จัก ผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบและอดทน	4.16	0.79	สูง
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	4.09	0.87	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.99	0.88	สูง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	4.31	0.76	สูง
รวม	4.24	0.52	สูง

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ปรากฏว่านักศึกษาผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ตารางที่ 6 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุประสงค์โครงการ

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น	4.54	0.63	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	4.34	0.71	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	4.30	0.79	สูง
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จัก ผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบ และอดทน	4.18	0.80	สูง
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	4.10	0.87	สูง
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละ เพื่อส่วนรวม	3.99	0.87	สูง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	4.31	0.75	สูง
รวม	4.25	0.59	สูง

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ปรากฏว่า ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โครงการอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละโครงการ

ตารางที่ 7 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายสงขลานครินทร์

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น	4.77	0.43	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	4.60	0.62	สูง
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	4.60	0.50	สูง
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จัก ผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบและอดทน	4.23	0.73	สูง
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	4.03	0.81	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม	4.03	0.72	สูง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	4.36	0.78	สูง
รวม	4.37	0.41	สูง

ตารางที่ 7 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายสงขลานครินทร์ มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ตารางที่ 8 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น	4.79	0.41	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	4.58	0.50	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	X	SD	ระดับ
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	4.42	0.58	สูง
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จัก ผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบ และอดทน	4.13	0.74	สูง
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	3.96	0.81	สูง
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรร ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละ เพื่อส่วนรวม	3.88	0.95	สูง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	4.25	0.79	สูง
รวม	4.29	0.39	สูง

ตารางที่ 8 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชุมชนมุสลิม มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ตารางที่ 9 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายร่วมวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์-พยาบาล

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น	4.42	0.72	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	4.19	0.75	สูง
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษา ร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	4.19	0.83	สูง
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จัก ผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบ และอดทน	4.03	0.80	สูง
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	4.10	0.83	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม	4.10	0.79	สูง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	3.96	0.81	สูง
รวม	4.11	0.57	สูง

ตารางที่ 9 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายร่วมวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์สิน-พยาบาล มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ตารางที่ 10 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น	3.97	0.68	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	3.69	0.66	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	3.83	0.89	สูง
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จักผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบและอดทน	3.82	0.82	สูง
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	3.41	0.87	ปานกลาง
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.38	0.78	ปานกลาง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	4.03	0.68	สูง
รวม	4.73	0.43	สูง

ตารางที่ 10 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่าน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อ 5 และข้อ 6 อยู่ในระดับกลาง ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 11 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความสำเร็จให้แก่ท้องถิ่น	4.55	0.57	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	4.23	0.67	สูง
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	4.16	0.78	สูง
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จัก ผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบและอดทน	4.16	0.93	สูง
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	4.26	0.82	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม	4.19	0.65	สูง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	4.26	0.77	สูง
รวม	4.26	0.49	สูง

ตารางที่ 11 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ตารางที่ 12 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการค่ายภาคฤดูร้อนของชมรมอาสาพัฒนา

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเพื่อ เสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น	4.76	0.50	สูง
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท	4.75	0.51	สูง
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและต่างสถาบัน	4.58	0.83	สูง

การบรรลุวัตถุประสงค์	\bar{X}	SD	ระดับ
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดี โดยรู้จัก การทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จัก ผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความรอบคอบ และอดทน	4.61	0.56	สูง
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ	4.73	0.57	สูง
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรรค์ ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละ เพื่อส่วนรวม	4.67	0.54	สูง
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย	4.03	0.68	สูง
รวม	4.70	0.34	สูง

ตารางที่ 12 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายภาคฤดูร้อนของชมรม อาสาพัฒนา มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ข. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการแต่ละด้าน
2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละโครงการ

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการแต่ละด้าน

ตารางที่ 13 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
1. การให้ความสำคัญของผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่อกิจกรรม นักศึกษาด้านอาสาพัฒนา	2.94	0.80	ปานกลาง
2. ขาดอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ ประสบการณ์และ สามารถอยู่ประจำตลอดขณะปฏิบัติงานโครงการ	2.60	1.10	ปานกลาง
3. การประสานอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่กิจการ นักศึกษา	2.71	0.99	ปานกลาง
4. ขาดผู้นำนักศึกษาที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้าน งานค่ายอาสาพัฒนา	2.44	1.15	ปานกลาง
5. การให้ความสนใจของนักศึกษาทั่วไปในการเข้าร่วม โครงการ	2.56	1.04	ปานกลาง

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
6. การให้ความร่วมมือจากข้าราชการ/ผู้นำท้องถิ่น	2.29	1.16	ต่ำ
7. การให้ความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่	2.11	1.23	ต่ำ
รวม	2.58	0.83	ปานกลาง

ตารางที่ 13 ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อ 6 และข้อ 7 อยู่ในระดับต่ำ ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 14 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านงบประมาณ

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
8. งบประมาณสนับสนุนจากทบวงฯ และมหาวิทยาลัย	3.28	1.36	ปานกลาง
9. งบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชนและส่วนราชการอื่น ๆ	2.89	1.45	ปานกลาง
10. ขั้นตอนการขออนุมัติและเบิกจ่ายเงินโครงการ	3.11	1.13	ปานกลาง
รวม	3.09	0.98	ปานกลาง

ตารางที่ 14 ผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านงบประมาณทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 15 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านสถานที่และอุปกรณ์

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
11. ความเหมาะสมในการเลือกพื้นที่ปฏิบัติงานโครงการ	2.50	0.86	ปานกลาง
12. การยอมรับของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและประชาชนที่มีต่อกิจกรรมโครงการ	2.00	1.80	ต่ำ
13. การจัดกิจกรรมโครงการสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	2.17	1.15	ต่ำ
14. ความขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน	2.56	1.20	ปานกลาง
15. ความสะดวกด้านยานพาหนะขนส่ง	2.28	0.96	ต่ำ
รวม	2.30	0.77	ต่ำ

ตารางที่ 15 ผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านสถานที่และอุปกรณ์อยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าข้อ 11 และข้อ 14 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 16 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านการจัดการ

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
16. การจัดระบบบริหารงานภายในโครงการ	2.61	0.61	ปานกลาง
17. การวางแผนปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ	2.50	0.79	ปานกลาง
18. มีการประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ	2.50	0.71	ปานกลาง
19. ความปลอดภัยของนักศึกษา	2.22	1.00	ต่ำ
รวม	2.46	0.69	ปานกลาง

ตารางที่ 16 ผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าข้อ 19 อยู่ในระดับต่ำส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 17 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.56	0.83	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.09	0.98	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	2.30	0.77	ต่ำ
ด้านการจัดการ	2.46	0.69	ปานกลาง
รวม	2.56	0.69	ปานกลาง

ตารางที่ 17 ผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าด้านสถานที่และอุปกรณ์อยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 18 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านบุคลากร

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
1. การให้ความสำคัญของผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่อกิจกรรม นักศึกษาด้านอาสาพัฒนา	3.10	1.02	ปานกลาง
2. ขาดอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ ประสบการณ์และ สามารถอยู่ประจำตลอดขณะปฏิบัติงานโครงการ	2.90	1.05	ปานกลาง
3. การประสานอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่กิจการ นักศึกษา	2.78	1.06	ปานกลาง
4. ขาดผู้นำนักศึกษาที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านงาน ค่ายอาสาพัฒนา	2.37	1.02	ปานกลาง
5. การให้ความสนใจของนักศึกษาทั่วไปในการเข้าร่วม โครงการ	2.77	1.08	ปานกลาง
6. การให้ความร่วมมือจากข้าราชการ/ผู้นำท้องถิ่น	2.29	1.15	ต่ำ
7. การให้ความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่	2.06	1.03	ต่ำ
รวม	2.60	0.68	ปานกลาง

ตารางที่ 18 นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการ มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าข้อ 6 และข้อ 7 อยู่ในระดับต่ำส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 19 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านงบประมาณ

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
8. งบประมาณสนับสนุนจากทบวงฯ และมหาวิทยาลัย	3.26	1.20	ปานกลาง
9. งบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชนและส่วนราชการอื่น ๆ	2.87	1.21	ปานกลาง
10. ขั้นตอนการขออนุมัติและเบิกจ่ายเงินโครงการ	3.34	1.14	ปานกลาง
รวม	3.16	0.94	ปานกลาง

ตารางที่ 19 นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการ มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตารางที่ 20 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านสถานที่และอุปกรณ์

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
11. ความเหมาะสมในการเลือกพื้นที่ปฏิบัติงานโครงการ	2.39	1.05	ปานกลาง
12. การยอมรับของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและประชาชนที่มีต่อกิจกรรมโครงการ	2.07	1.03	ต่ำ
13. การจัดกิจกรรมโครงการสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	2.18	1.07	ต่ำ
14. ความขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน	2.56	1.00	ปานกลาง
15. ความสะดวกด้านยานพาหนะขนส่ง	3.01	1.33	ปานกลาง
รวม	2.42	0.78	ปานกลาง

ตารางที่ 20 นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการ มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านสถานที่และอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าข้อ 12 และข้อ 13 อยู่ในระดับต่ำ ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 21 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านการจัดการ

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
16. การจัดระบบบริหารงานภายในโครงการ	2.63	1.00	ปานกลาง
17. การวางแผนปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ	2.62	0.94	ปานกลาง
18. มีการประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ	2.58	1.00	ปานกลาง
19. ความปลอดภัยของนักศึกษา	2.19	1.15	ต่ำ
รวม	2.51	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 21 นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการ มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีเฉพาะข้อ 19 อยู่ในระดับต่ำ ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 22 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.60	0.68	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.16	0.94	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	2.42	0.78	ปานกลาง
ด้านการจัดการ	2.51	0.82	ปานกลาง
รวม	2.62	0.60	ปานกลาง

ตารางที่ 22 นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการ มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 23 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์และด้านการจัดการ

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.60	0.70	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.16	0.94	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	2.41	0.77	ปานกลาง
ด้านการจัดการ	2.50	0.80	ปานกลาง
รวม	2.62	0.60	ปานกลาง

ตารางที่ 23 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละโครงการ

ตารางที่ 24 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายสงฆลานครินทร์

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.91	0.57	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.32	0.81	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	2.46	0.67	ปานกลาง
ด้านการจัดการ	2.23	0.83	ต่ำ
รวม	2.71	0.51	ปานกลาง

ตารางที่ 24 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการค่ายสงฆลานครินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าด้านการจัดการ อยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 25 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.50	0.38	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.47	0.87	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	2.34	0.46	ปานกลาง
ด้านการจัดการ	2.50	0.52	ปานกลาง
รวม	2.60	0.40	ปานกลาง

ตารางที่ 25 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชุมชนมุสลิม ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 26 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายวิชาการทรัพย์สิน-พยาบาล

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.58	0.68	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.06	0.78	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	2.56	0.83	ปานกลาง
ด้านการจัดการ	2.61	0.73	ปานกลาง
รวม	2.66	0.67	ปานกลาง

ตารางที่ 26 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายวิชาการทรัพย์สิน-พยาบาล ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 27 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายน้องใหม่ ชุมชนอาสาพัฒนา

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.68	0.61	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.44	0.93	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	2.85	0.63	ปานกลาง
ด้านการจัดการ	2.78	0.67	ปานกลาง
รวม	2.71	0.47	ปานกลาง

ตารางที่ 27 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 28 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.76	0.70	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.33	0.84	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	2.66	0.73	ปานกลาง
ด้านการจัดการ	3.02	0.71	ปานกลาง
รวม	2.88	0.58	ปานกลาง

ตารางที่ 28 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 29 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	2.20	0.88	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.32	1.07	ปานกลาง
ด้านสถานที่และอุปกรณ์	1.67	0.66	ปานกลาง
ด้านการจัดการ	1.92	0.78	ปานกลาง
รวม	2.18	0.67	ปานกลาง

ตารางที่ 29 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านงบประมาณประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับต่ำ

ค. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ที่มีต่อนักศึกษาและผลการปฏิบัติงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

ในจำนวนประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นทั้งหมด 90 คน จากจำนวน 6 พื้นที่โครงการ ปรากฏว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อนักศึกษาและผลการปฏิบัติงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาไปในทางที่ดี รายละเอียดแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น จำแนกตามระดับความคิดเห็น

ความคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
1. การจัดกิจกรรมโครงการของนักศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือไม่		
สอดคล้อง	90	100
ไม่สอดคล้อง	-	
ไม่ทราบ	-	

ความคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
2. การเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการของนักศึกษาได้กระตุ้นให้ ประชาชนในพื้นที่เห็นความสำคัญของการพัฒนา ท้องถิ่นของตนเองหรือไม่		
กระตุ้น	86	95.6
ไม่กระตุ้น	-	
ไม่ทราบ	4	4.4
3. นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ผู้นำท้องถิ่น และ ประชาชนหรือไม่		
มี	86	95.6
ไม่มี	-	
ไม่ทราบ	4	4.4
4. ท่านได้รับความยุ่งยากใจจากการมาปฏิบัติงานของ นักศึกษาหรือไม่		
ไม่ได้รับ	82	91.1
ได้รับ	5	5.6
ไม่ทราบ	3	3.3
5. นักศึกษาเข้าถึง (เข้าใจ) ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่น หรือไม่		
เข้าใจ	70	77.8
ไม่เข้าใจ	5	5.6
ไม่ทราบ	15	16.6

ความคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
6. ท่านอยากให้นักศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการในพื้นที่ อีกหรือไม่		
ต้องการ	86	95.6
ไม่ต้องการ	-	
เฉย ๆ	4	4.4
7. หากนักศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการอีกท่านต้องการ ให้มาช่วยด้านใดมากที่สุด		
การศึกษา	50	55.6
สาธารณูปโภค	10	11.1
การเกษตร	5	5.5
คมนาคม	15	16.7
สาธารณสุข	10	11.1

ง. ผลการวิเคราะห์กระบวนการในการดำเนินงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการจัดระบบงานกิจกรรมนักศึกษา ด้านอาสาพัฒนา ปรากฏผลสรุปได้ ดังนี้

1. การได้มาซึ่งข้อมูลพื้นที่ก่อนตัดสินใจเลือกปฏิบัติงานโครงการ ปรากฏว่าทุกโครงการทราบข้อมูลพื้นที่ขึ้นต้นจากสมาชิกกลุ่มกิจกรรม ประกอบกับการขอข้อมูลไปยังหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่

2. เกณฑ์การพิจารณาเลือกพื้นที่ปฏิบัติโครงการจะคำนึงถึงท้องถิ่นรกรังนคาร

และความร่วมมือของท้องถิ่นเป็นสำคัญที่หนึ่ง และพิจารณาจากความเหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับ เป็นท้องถิ่นที่นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ความสะดวกในการเดินทาง และเป็นพื้นที่ที่ชุมชนต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดเท่าที่ไปสำรวจรองลงมาตามลำดับ

3. ขั้นตอนการสำรวจพื้นที่ ภายหลังจากทราบข้อมูลพื้นที่ขึ้นต้นจากสมาชิกและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่แล้วทุกกลุ่มกิจกรรมจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- มอบหมายคณะทำงานลงสำรวจพื้นที่จริง (สำรวจครั้งที่ 1)
- ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตัดสินใจ
- มอบหมายคณะบุคคลซึ่งเป็นกรรมการค่าย หรือคณาจารย์ที่จะแต่งตั้งเป็นกรรมการค่ายฝ่ายต่าง ๆ ลงสำรวจพื้นที่ ครั้งที่ 2 เพื่อรวบรวมข้อมูลขั้นละเอียด
- เสนอโครงการของบสนับสนุนจากทบวงฯ มหาวิทยาลัยและองค์กรอื่น ๆ
- รับสมัครกรรมการค่าย และสมาชิกค่าย
- กรรมการฝ่ายต่าง ๆ วางแผนการดำเนินงาน และปฏิบัติตามแผนที่กำหนด
- ปฏิบัติงานโครงการ

4. วิธีการประชาสัมพันธ์โครงการ แบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ

4.1 ภายในมหาวิทยาลัย ใช้เสียงตามสาย จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ใบปลิว และเชิญชวนผ่านองค์กรกิจกรรมต่าง ๆ

4.2 ภายในชุมชน ใช้วิธีการประสานผู้นำ (ผู้ใหญ่บ้าน) ประชุมลูกบ้าน และเดินเยี่ยมตามบ้าน

5. วิธีการรับสมัครสมาชิกค่าย ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการรับสมัครทั่วไป และพิจารณาจากสมาชิกในองค์กรควบคู่กันไป

6. คุณสมบัติของสมาชิกค่ายบางค่ายที่มีการคัดเลือกคือ คณะวิชาที่ศึกษา ความมีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความตั้งใจจริงในการทำงาน

7. จำนวนสมาชิกค่ายในการรับสมัคร จำนวน 2 ค่าย ไม่จำกัดจำนวน และอีก 4 ค่ายจำกัดจำนวน โดยพิจารณาจากลักษณะงาน และงบประมาณที่ได้รับ

8. การแบ่งฝ่ายในการบริหารโครงการ ประกอบด้วย ประธาน/รองประธานค่าย เลขานุการ เหรัญญิก ฝ่ายโครงการ ฝ่ายสวัสดิการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัสดุ ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายประเมินผล และฝ่ายสันตนาการ โดยมีขอบข่ายภาระงานดังนี้

ประธาน/รองประธานค่าย มีหน้าที่ประสานงานแต่ละฝ่าย จัดประชุมแก้ปัญหา เกี่ยวกับการดำเนินงานค่ายในทุก ๆ ด้าน

เลขานุการ รับผิดชอบในการประสานการประชุม สรุปผลการประชุม และเป็น ศูนย์ประสานงานทั่วไป

เหรัญญิก รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน เช่น รายรับ รายจ่าย และเอกสารการเงิน ทั้งหมดของโครงการ

ฝ่ายโครงการ รับผิดชอบด้านการวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินการฝ่ายโครงการ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

ฝ่ายสวัสดิการ รับผิดชอบด้านความเป็นอยู่ อาหาร และน้ำดื่มในแต่ละวัน

ฝ่ายประชาสัมพันธ์หรือฝ่ายสัมพันธ์กับชุมชน มีหน้าที่ประสานกับชุมชนสมาชิกค่าย และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจในวัตถุประสงค์ ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของการ ออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชน

ฝ่ายวิชาการ รับผิดชอบกิจกรรมด้านวิชาการ ทั้งกิจกรรมบริการชุมชนและ กิจกรรมพัฒนาสมาชิกค่ายด้วยตนเอง

ฝ่ายพัสดุ รับผิดชอบในการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์

ฝ่ายพยาบาล รับผิดชอบดูแลและบริการด้านรักษาพยาบาลแก่สมาชิกค่าย ตลอดจนนำส่งโรงพยาบาลเมื่อประสบอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วย

ฝ่ายประเมินผล รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เพื่อแต่ละฝ่ายจะได้นำไปแก้ปัญหาระหว่างปฏิบัติงาน และเป็นข้อมูลในการพัฒนางานค่ายในอนาคต

ฝ่ายสันตนาการ รับผิดชอบด้านการสร้างบรรยากาศระหว่างการปฏิบัติงาน ช่วงพักกลางวันและกิจกรรมสันตนาการภาคกลางคืน

9. การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแก่สมาชิกในแต่ละวันตลอดโครงการ ปรากฏว่า จะใช้วิธีแบ่งกลุ่มหมุนเวียน เว้นแต่บุคคลที่มีความสามารถพิเศษ จะมอบหมายงานประจำเฉพาะด้าน นั้น ๆ ไป

10. แหล่งงบประมาณที่ใช้ในการปฏิบัติงานโครงการ ปรากฏว่าส่วนใหญ่ใช้งบสนับสนุนจากทบวงฯ (75%) เงินบำรุงกิจกรรมนักศึกษา (13%) และบสนับสนุนจากภาคเอกชน (12%) รองลงมาตามลำดับ

11. การประเมินผลโครงการ มีการประชุมประเมินผลทุกวันและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการได้มีการประชุมประเมินผลโครงการโดยภาพรวมด้วย

12. การติดตามผลงาน ปรากฏว่ามีอยู่เพียง 1 โครงการ ที่ตอบว่าจะไม่มีการติดตามผลส่วนที่เหลือมีแผนจะออกติดตามผลภายหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว 4-6 เดือน

จ. ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา ซึ่งรวบรวมจากแบบสอบถามปลายเปิด แล้วนำเสนอโดยจำแนกตามโครงการ

ชื่อโครงการ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1. โครงการค่ายสงขลานครินทร์	<p>1.1 งบประมาณไม่เพียงพอ มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการให้มากขึ้น</p> <p>1.2 ผู้บริหารทั้งระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะควรให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาให้มากกว่าปัจจุบัน</p> <p>1.3 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่กองกิจการนักศึกษา ควรจะอยู่ประจำในพื้นที่ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนา</p> <p>1.4 เน้นกิจกรรมโครงงานมากเกินไป ทำให้กิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและงานสัมพันธ์ชุมชนทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร</p> <p>1.5 ช่วงระยะเวลาปฏิบัติงานค่ายควรจะมากกว่านี้</p>
2. โครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม	<p>2.1 มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการให้มากกว่าปัจจุบัน</p> <p>2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการควรอยู่ตลอดช่วงระยะเวลาปฏิบัติงานค่าย</p> <p>2.3 ขั้นตอนการเบิกเงินยุ่งยากและล่าช้าเกินไป มหาวิทยาลัยควรจะยืดหยุ่นเป็นกรณีพิเศษ</p>

ชื่อโครงการ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
3. โครงการค่ายร่วมวิชาการและ อาสาพัฒนาทรัพย์สิน-พยาบาล	<p>2.4 ประสบปัญหาด้านยานพาหนะรับ-ส่ง สมาชิกค่ายซึ่งมหาวิทยาลัยควรจะทำให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปจากกิจกรรมด้านอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย</p> <p>2.5 ช่วงระยะเวลาปฏิบัติงานค่ายน้อยเกินไป</p> <p>3.1 งบประมาณน้อยเกินไปทำให้กิจกรรมโครงการไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์สมบูรณ์</p> <p>3.2 ผู้บริหารควรจะทำให้ความสำคัญต่อกิจกรรมด้านอาสาพัฒนามากกว่าปัจจุบัน</p> <p>3.3 ช่วงระยะเวลาการออกค่ายควรจะต้องเนื่อง และเป็นช่วงปิดภาคจะเหมาะสมกว่านี้</p> <p>3.4 ลักษณะกิจกรรมโครงการควรจะเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกค่าย</p> <p>3.5 พื้นที่จัดกิจกรรมโครงการควรจะได้ไกล และกันดารมากกว่าครั้งนี้</p>
4. โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา	<p>4.1 งบประมาณจำกัด ควรจะได้รับการจัดสรรให้มากกว่านี้</p> <p>4.2 รูปแบบกิจกรรมควรจะเน้นกิจกรรมความสัมพันธ์และนันทนาการมากกว่านี้</p> <p>4.3 รูปแบบค่ายควรจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย</p> <p>4.4 การแลกเปลี่ยนสมาชิกค่ายระหว่างสถาบันเป็นรูปแบบที่ดีและมีประโยชน์สมควรจัดอย่างต่อเนื่องต่อไป</p>

ชื่อโครงการ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
5. โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16	5.1 งบประมาณจำนวนจำกัด ควรได้รับการจัดสรรให้มากขึ้น 5.2 ผู้บริหารควรให้ความสนใจต่อกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน 5.3 ควรจะเปลี่ยนพื้นที่ไปจัดกิจกรรมจังหวัดอื่นบ้าง 5.4 ควรจะมีการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
6. โครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา	6.1 ประสบปัญหาทางงบประมาณไม่ได้งบประมาณสนับสนุนจากทบวงฯ และสถานศึกษาให้การสนับสนุนน้อยกว่าที่เห็นชอบไว้เดิม 6.2 การวางแผนปฏิบัติงานควรจะดีกว่านี้ และควรจะมีประชาสัมพันธ์ ให้สมาชิกค่ายทราบด้วย 6.3 มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญต่อกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนามากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน 6.4 สมาชิกค่ายควรมีผู้ชายมากกว่านี้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยประเมินผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับปัญหาและการบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา (2) ศึกษาขั้นตอนในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา (3) ประมวลผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ (2) อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ (3) นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการ (4) นักศึกษาผู้ร่วมโครงการ (5) ประชาชน และ (6) เจ้าหน้าที่ผู้นำท้องถิ่นที่ปฏิบัติโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 18 คน นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการและผู้ร่วมโครงการ จำนวน 178 คน ประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น จำนวน 90 คน รวมทั้งสิ้น 286 คน จากโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านบำเพ็ญประโยชน์ จำนวน 6 โครงการ ได้แก่ โครงการค่ายสงฆลานครินทร์ โครงการค่ายพัฒนาชุมชนชมรมมุสลิม โครงการค่ายร่วมทางวิชาการและอาสาพัฒนา ทรัพย์-พยาบาล โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 และโครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา

สรุปผลการวิจัย

ก. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 196 คน เป็นผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 18 คน นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการ จำนวน 178 คน

1.2 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามโครงการได้ดังนี้ โครงการค่าย สงฆสถานครินทร์ จำนวน 30 คน โครงการค่ายพัฒนาชุมชนมุสลิม จำนวน 24 คน โครงการค่าย ร่วมวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์สิน-พยาบาล จำนวน 31 คน โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสา พัฒนา จำนวน 29 คน โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 จำนวน 31 คน และ โครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา จำนวน 33 คน

2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาโดยภาพรวม

2.1 ผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกข้ออยู่ในระดับสูง

2.2 นักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกข้ออยู่ในระดับสูง

2.3 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกข้ออยู่ในระดับสูง

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วอยู่ในระดับสูงทุกข้อ

3. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละโครงการ

3.1 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายสงฆสถานครินทร์ มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกข้ออยู่ในระดับสูง

3.2 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายพัฒนาชุมชนชมรมมุสลิม มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกข้ออยู่ในระดับสูง

3.3 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายร่วมวิชาการ และอาสาพัฒนาทรัพย์-พยาบาล มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกข้ออยู่ในระดับสูง

3.4 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการโดยรวมอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อ 5 และ ข้อ 6 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับสูง

3.5 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกข้ออยู่ในระดับสูง

3.6 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานโครงการค่ายภาคฤดูร้อนชมรมอาสาพัฒนา มีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกข้ออยู่ในระดับสูง

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการ เมื่อพิจารณาโดยรวมของแต่ละโครงการแล้วบรรลุวัตถุประสงค์อยู่ในระดับสูงทุกโครงการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อ 5 และ ข้อ 6 ของโครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา บรรลุวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับสูง

ข. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการแต่ละด้าน

1.1 ด้านบุคลากร ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านงบประมาณ ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านสถานที่และอุปกรณ์ ผู้บริหาร และอาจารย์ที่ปรึกษา มีปัญหาและ

อุปสรรคในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับต่ำ ส่วนนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาและอุปสรรค อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการจัดการ ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มี ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อ ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินโครงการด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และ อุปกรณ์ และด้านการจัดการเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ปรากฏว่าทั้งผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านสถานที่และอุปกรณ์ ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้านอื่น ๆ ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ใน ระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละโครงการ

2.1 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการค่ายสงฆสถานครินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าด้านการจัดการ อยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปาน กลาง

2.2 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม ทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง

2.3 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการค่ายวิชาการทรัพย์-พยาบาล ทุกด้านอยู่ในระดับปาน กลาง

2.4 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2.6 ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าด้านงบประมาณประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับต่ำ

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละโครงการ ปรากฏว่าโครงการค่ายสงฆสถานครินทร์ โครงการค่ายพัฒนาชุมชนมุสลิม โครงการค่ายวิชาการทรัพย์สิน-พยาบาล โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ

ค. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ที่มีต่อนักศึกษาและผลการปฏิบัติงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 90 คน ในพื้นที่ 6 โครงการ ปรากฏว่าประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีความคิดเห็นต่อนักศึกษาและผลการปฏิบัติงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาในทางบวกทุกข้อซึ่งคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมโครงการของนักศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนร้อยละ 95.6
2. การเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการของนักศึกษาได้กระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองร้อยละ 95.6

3. นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนร้อยละ 95.6
 4. ประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นไม่ได้รับความยุ่งยากใจจากการมาปฏิบัติงานของ
 นักศึกษาร้อยละ 91.1

5. นักศึกษาเข้าถึง (เข้าใจ) ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นร้อยละ 77.8

6. ประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นต้องการให้นักศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการใน
 พื้นที่ร้อยละ 95.6

7. หากนักศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการอีกประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นต้อง
 การให้มาช่วยด้านการศึกษาร้อยละ 55.6 ด้านสาธารณูปโภคร้อยละ 11.1 ด้านการเกษตรร้อยละ
 5.5 ด้านคมนาคมร้อยละ 16.7 ด้านสาธารณสุขร้อยละ 11.1

ง. ผลการวิเคราะห์กระบวนการในการดำเนินงานโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้าน
 อาสาพัฒนา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการในการดำเนินงานโครงการกิจกรรมนักศึกษา
 ด้านอาสาพัฒนา พบว่าขั้นตอนในการดำเนินงานคล้ายคลึงกันเกือบทุกโครงการคือ

1. การได้มาซึ่งข้อมูลพื้นที่ ทุกโครงการ ทราบข้อมูลขั้นต้นจากสมาชิกกลุ่มกิจกรรม
 ประกอบกับการขอข้อมูลไปยังหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่

2. เกณฑ์การพิจารณาเลือกพื้นที่ปฏิบัติโครงการ จะคำนึงถึงท้องถิ่นรุดกันดารและ
 ความร่วมมือของท้องถิ่นเป็นสำคัญอันดับหนึ่ง และพิจารณาจากความเหมาะสมกับงบประมาณที่
 ได้รับ เป็นท้องถิ่นที่นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ความสะดวกในการเดินทาง และเป็นพื้น
 ที่ที่ชุมชนต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดเท่าที่ไปสำรวจ รองลงมาตามลำดับ

3. ขั้นตอนการดำเนินการ ภายหลังจากทราบข้อมูลพื้นที่ขั้นต้นจากสมาชิกและ
 หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่แล้ว (1) มอบหมายคณะทำงานลงสำรวจพื้นที่จริง (2) ประชุมคณะ
 กรรมการเพื่อพิจารณาตัดสินใจ (3) มอบหมายคณะบุคคลลงสำรวจพื้นที่ชั้นละเอียด (4) เสนอโครงการ
 ของบสนับสนุน (5) รับผิดชอบกรรมการและสมาชิกค่าย (6) กรรมการฝ่ายต้องวางแผนดำเนินงานและ
 ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดและ (7) ปฏิบัติงานโครงการ

4. การประชาสัมพันธ์โครงการ ใช้เสียงตามสาย จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ใบปลิว

และเชิญชวนผ่านองค์กรกิจกรรมต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย ส่วนภายในชุมชนใช้วิธีการประสานผู้นำประชุมและเดินเยี่ยมบ้าน

5. การรับสมัครสมาชิกค่าย ใช้วิธีการรับสมัครทั่วไป และพิจารณาจากสมาชิกในองค์กรควบคู่กันไป

6. คุณสมบัติของสมาชิกบางค่ายที่มีการคัดเลือกจะพิจารณาจากคณะวิชา ความมีมนุษยสัมพันธ์ดีและมีความตั้งใจจริงในการทำงาน

7. จำนวนสมาชิกค่ายในการรับสมัคร มีทั้งไม่จำกัดจำนวนและจำกัดจำนวน โดยพิจารณาจากลักษณะงานและงบประมาณที่ได้รับ

8. การแบ่งฝ่ายในการบริหารโครงการ ประกอบด้วย ประธาน/รองประธานค่าย เลขานุการ ทรัพย์สิน ฝ่ายโครงการ ฝ่ายสวัสดิการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัสดุ ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายประเมินผล และฝ่ายสันตนาการ

9. การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแก่สมาชิกในแต่ละวันตลอดโครงการ จะใช้วิธีแบ่งกลุ่มหมุนเวียน เว้นแต่บุคคลที่มีความสามารถพิเศษจะมอบหมายงานประจำเฉพาะด้านนั้น ๆ ไป

10. งบประมาณที่ใช้ในการปฏิบัติงานโครงการ ส่วนใหญ่จะใช้งบประมาณสนับสนุนจากทบวง (75%) เงินบำรุงกิจกรรมนักศึกษา (13%) และงบประมาณจากภาคเอกชน (12%)

11. การประเมินผลโครงการ มีการประชุมประเมินผลทุกวันและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการจะมีการประชุมประเมินผลโดยรวมด้วย

12. การติดตามผลการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่จะออกติดตามผลภายหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว 4-6 เดือน

จ. ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา ซึ่งรวบรวมจากแบบสอบถามปลายเปิดแล้ว นำเสนอโดยจำแนกตามโครงการ

1. โครงการค่ายสงฆานครินทร์ งบประมาณไม่เพียงพอ มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการให้มากขึ้น ผู้บริหารทั้งระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะควรให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาให้มากกว่าปัจจุบัน ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา

และเจ้าหน้าที่กองกิจการนักศึกษาควรจะต้องอยู่ประจำในพื้นที่ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงานด้วย เน้นกิจกรรมโครงการมากเกินไปทำให้กิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและงานสัมพันธ์ชุมชนทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร และช่วงระยะเวลาปฏิบัติงานควรจะต้องมากกว่านี้

2. โครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม มหาวิทยาลัยควรจะต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการให้มากกว่าปัจจุบัน อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการควรจะต้องอยู่ตลอดช่วงระยะเวลาปฏิบัติงานด้วย ขั้นตอนการเบิกเงินยุ่งยากและล่าช้าเกินไป มหาวิทยาลัยควรจะต้องยืดหยุ่นเป็นกรณีพิเศษ ประสบปัญหาด้านยานพาหนะรับ-ส่งสมาชิกค่าย ซึ่งมหาวิทยาลัยควรจะต้องให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปจากกิจการด้านอื่น ๆ และช่วงระยะเวลาปฏิบัติงานควรจะต้องน้อยเกินไป

3. โครงการค่ายร่วมวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์สิน-พยาบาล งบประมาณน้อยเกินไป ทำให้กิจกรรมโครงการไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์สมบูรณ์ ผู้บริหารควรจะต้องให้ความสำคัญต่อกิจกรรมด้านอาสาพัฒนามากกว่าปัจจุบัน ช่วงระยะเวลาการออกค่ายควรจะต้องต่อเนื่องและเป็นช่วงปิดภาคจะเหมาะสมกว่านี้ ลักษณะกิจกรรมโครงการควรจะต้องเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกค่าย และพื้นที่จัดกิจกรรมโครงการควรจะต้องไกลและกันดารมากกว่าครั้งนี้

4. โครงการค่ายน้องใหม่ชมรมอาสาพัฒนา งบประมาณจำกัดควรจะต้องได้รับการจัดสรรมากกว่านี้ รูปแบบกิจกรรมควรจะต้องเน้นกิจกรรมความสัมพันธ์และนันทนาการ รูปแบบค่ายควรจะต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย และการแลกเปลี่ยนสมาชิกค่ายระหว่างสถาบันเป็นรูปแบบที่ดีและมีประโยชน์สมควรจัดอย่างต่อเนื่องต่อไป

5. โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 งบประมาณจำนวนจำกัด ผู้บริหารควรจะต้องให้ความสนใจต่อกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ควรจะต้องเปลี่ยนพื้นที่ไปจัดกิจกรรมจังหวัดอื่นบ้าง และควรจะต้องมีการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

6. โครงการค่ายภาคฤดูร้อน ชมรมอาสาพัฒนา ประสบปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากไม่ได้อบรมสนับสนุนจากทบวงฯ และสถานศึกษาให้การสนับสนุนน้อยกว่าที่เห็นชอบไว้เดิม การวางแผนปฏิบัติงานควรจะต้องดีกว่านี้ และควรจะต้องประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบด้วย มหาวิทยาลัยควรจะต้องให้ความสำคัญต่อกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนามากกว่านี้เป็นอยู่ปัจจุบัน และสมาชิกค่ายควรจะต้องมีผู้ขายมากกว่านี้

อภิปรายผล

จากผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมนักศึกษา ด้านอาสาพัฒนา

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานพบว่าทุกโครงการโดยภาพรวมบรรลุตามวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับสูง กล่าวคือ เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับประสบการณ์ตรง เสริมสร้างความสามัคคี ความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกฝนการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ส่งเสริมความเข้าใจและความสามัคคีระหว่างนักศึกษาประชาชนและข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนาชุมชนของตนเอง และเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงมหาวิทยาลัย เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากโครงการลักษณะดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างเป็นรูปธรรมในการพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพ สังคมและจริยธรรมด้านต่าง ๆ เช่น ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การนำวิชาการจากในชั้นเรียนไปช่วยเหลือสังคม และการช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงาน เป็นต้น ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัย (2527:34) ในการประเมินผลโครงการอาสาพัฒนาชนบทของนิสิตนักศึกษาทั่วประเทศ ปีงบประมาณ 2526 พบว่าโครงการอาสาพัฒนาชนบทของนิสิตนักศึกษามีประโยชน์ต่อนักศึกษามาก และเป็นไปตามหลักการกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา โดย ลำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538:155) ซึ่งได้กล่าวไว้คือ เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น และพัฒนาตนเอง เป็นกิจกรรมอาสาพัฒนา การนำหลักวิชาการบริหารมาประยุกต์ใช้ การพัฒนาชุมชนที่ด้อยโอกาส การสนใจศึกษาวัฒนธรรมชุมชน และเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น ๆ ส่วนที่ข้อ 5 และ 6 ในโครงการค่านองใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา ผู้บริหารอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ปฏิบัติงาน เห็นว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นเนื่องจากกิจกรรมในเชิงอนุรักษ์และพื้นที่ปฏิบัติโครงการซึ่งเป็นเขตอนุรักษ์ (หาดเจ้าไหม) อยู่ห่างไกลจากวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอาจจะน้อยไปบ้าง

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากทัศนะของประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ปรากฏว่า ประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น มีทัศนะในทางบวกต่อนักศึกษาและผลการปฏิบัติงานโครงการทุกข้อ จึงกล่าวได้ว่าการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยดี กล่าวคือเป็น กิจกรรมพัฒนานักศึกษาและชุมชนควบคู่กันไป

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการแต่ละด้าน

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการแต่ละด้าน ปรากฏว่าด้านบุคลากร งบประมาณและด้านการจัดการ มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสถานที่และ อุปกรณ์ มีปัญหาอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านแล้วมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ใน ระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา ปีงบประมาณ 2537 ของ ทบวงมหาวิทยาลัย (2538:30-31) ในการสรุปปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานกิจกรรมนักศึกษา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ พบว่า อาจารย์บางท่านไม่ให้ความร่วมมือทำให้นักศึกษาบางคนไม่สามารถ ไปร่วมกิจกรรมได้ นักศึกษาขาดประสบการณ์ด้านการจัดการ การคมนาคมไม่สะดวกและงบประมาณในการออกค่ายไม่เพียงพอ และผลการวิจัยของสุกรี เมฆทัศน์ (2535:54-56) ในการศึกษา ปัญหาการจัดกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่าประสบปัญหาด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่และอุปกรณ์ และด้านการจัดการ เช่นเดียวกัน

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแยกตามโครงการ

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละโครงการ ปรากฏว่าโครงการค่าย สงขลานครินทร์ โครงการค่ายพัฒนาชุมชนมุสลิม โครงการค่ายวิชาการทรัพยากร-พยาบาล โครงการ ค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16 มีปัญหาและ อุปสรรคอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์รายด้าน ส่วนโครงการค่ายภาคฤดู ร้อน ชมรมอาสาพัฒนา มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจาก ความสำเร็จในการประสานชุมชนในพื้นที่และทางจังหวัด ซึ่งมีอยู่เพียงหนึ่งโครงการที่ผู้ว่าราชการ

จังหวัด และภรรยา หัวหน้าส่วน ตลอดจนภาคเอกชนในจังหวัดเข้าไปเยี่ยมและให้การสนับสนุนด้านงบประมาณโครงการจนสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

4. กระบวนการในการดำเนินงานโครงการกิจกรรมนักศึกษา

สำหรับกระบวนการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาของนักศึกษา พบว่า แต่ละกลุ่มกิจกรรมจะมีรูปแบบและขั้นตอนการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นสำรวจข้อมูลพื้นที่ การพิจารณาคัดเลือกพื้นที่โครงการ การเสนอโครงการเพื่อขอของบสนับสนุน การประชาสัมพันธ์รับสมัครสมาชิกการแบ่งฝ่ายและมอบหมายบุคคลรับผิดชอบบริหารโครงการ การปฏิบัติตามแผน การประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาชั้นรายละเอียด บางกลุ่มกิจกรรมจะมีกระบวนการแตกต่างกันบ้าง เช่น การได้มาซึ่งข้อมูลหรือเกณฑ์การเลือกพื้นที่โครงการ บางกลุ่มกิจกรรมจะยึดข้อมูลของหน่วยราชการเป็นหลัก ในขณะที่บางกลุ่มกิจกรรมจะเน้นการลงไปสำรวจชั้นละเอียดโดยสมาชิก การรับสมัครและคัดเลือกสมาชิก บางกลุ่ม กิจกรรมจะให้ความสำคัญต่อคณะวิชา ในขณะที่บางกลุ่มจะเน้นความตั้งใจในการทำงานและความมีมนุษยสัมพันธ์ นอกจากนี้การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแก่สมาชิกในแต่ละวันส่วนใหญ่จะใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหมุนเวียน ในขณะที่บางกลุ่มจะมอบหมายบุคคลที่มีความสามารถพิเศษรับผิดชอบงานด้านใดด้านหนึ่งตลอดจนเสร็จสิ้นโครงการ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมาพิจารณากำหนดเป็นแนวนโยบายในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา พร้อมประกาศแนวนโยบายดังกล่าวให้กลุ่มกิจกรรมนักศึกษาทราบและนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. ควรจะมีการจัดประชุม สัมมนา เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาโครงการกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนาที่เหมาะสมในอนาคต
3. ในด้านงบประมาณนอกจากมหาวิทยาลัยควรจะให้การสนับสนุนจากเงินรายได้เพิ่มเติมแล้ว ควรจะส่งเสริมให้นักศึกษาหาเงินสนับสนุนจากแหล่งอื่น เช่น หน่วยราชการ ภาคเอกชน และศิษย์เก่าในพื้นที่ เป็นต้น

4. ควรจะเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงานโครงการในพื้นที่ เช่น การประชุมนิเทศสมาชิกค่าย เพื่อให้ข้อมูลด้านวัฒนธรรมชุมชน สภาพความเป็นอยู่ตลอดจนระเบียบวินัยที่ต้องปฏิบัติ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ชวาล แพร์ตกุล. "การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย", การวัดผลการศึกษา, 5 (1):137; พฤษภาคม-สิงหาคม 2526.
- ภิญญ คักดีเพชร. การศึกษาทัศนคติของอาจารย์และนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ที่มีต่อกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีการศึกษา 2527. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. การประเมินผลโครงการอาสาพัฒนาชนบทของนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2526. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายพริก, 2527.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2537. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายพริก, 2538.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. องค์การและกิจกรรมนิสิตนักศึกษา. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาองค์การและกิจกรรมนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. คู่มือการทำกิจกรรมนักศึกษา. สงขลา: กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 2531.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. คู่มือการทำกิจกรรมนักศึกษา. สงขลา: กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 2537.
- สุกรี เมฆพันธ์. การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.

สำเนาวิชา จรรยาบรรณวิชาชีพครู 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2538.

Best, John W. Research in Education 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1981.

Good, C.V. Dictionary of education. New York: McGraw-Hill Book Company, 1973.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม
การวิจัยประเมินผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา
ปีงบประมาณ 2539

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพของผู้ตอบ

- ฝ่ายบริหาร ได้แก่ รอง/ผู้ช่วยอธิการบดีหรือรอง/ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
- อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม/โครงการ กรรมการที่ปรึกษาฝ่ายบำเพ็ญประโยชน์
- นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการโครงการ
- นักศึกษาผู้ร่วมโครงการ

2. ชื่อโครงการที่ประเมิน

- โครงการค่ายสงฆ์สถานครินทร์
- โครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม
- โครงการค่ายร่วมทางวิชาการและอาสาพัฒนาทรัพย์-พยุภาส
- โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา
- โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16

ตอนที่ 2 ประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการตามแนว
ทบวงมหาวิทยาลัย

อธิบาย ความหมายของระดับความคิดเห็น

- 5 บรรลุวัตถุประสงค์ มากที่สุด
- 4 บรรลุวัตถุประสงค์ มาก
- 3 บรรลุวัตถุประสงค์ ปานกลาง
- 2 บรรลุวัตถุประสงค์ น้อย
- 1 บรรลุวัตถุประสงค์ น้อยที่สุด

การบรรลุวัตถุประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชุมชน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเพื่อเสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น.....					
2. นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงกันจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจสภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท.....					
3. เสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระหว่างนักศึกษา ร่วมสถาบันและต่างสถาบัน.....					
4. ฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็น ผู้ตามที่ดี โดยรู้จักการทำงานด้วยกันเป็นหมู่คณะ รู้จัก ผอมนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ด้วยความ รอบคอบและอดทน.....					
5. ส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่าง นักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ.....					
6. ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความ สำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่จะสร้างสรร ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสีย สละเพื่อส่วนรวม.....					
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย					

ตอนที่ 3 ประเมินปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

อธิบาย ความหมายของระดับความคิดเห็น

- 5 เป็นปัญหาและอุปสรรค มากที่สุด
- 4 เป็นปัญหาและอุปสรรค มาก
- 3 เป็นปัญหาและอุปสรรค ปานกลาง
- 2 เป็นปัญหาและอุปสรรค น้อย
- 1 เป็นปัญหาและอุปสรรค น้อยที่สุด

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับน้ำหนักของปัญหา				
	5	4	3	2	1
ก. ปัญหาด้านบุคลากร					
1. การให้ความสำคัญของผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่อกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา.....					
2. ขาดอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ ประสบการณ์และสามารถอยู่ประจำตลอดขณะปฏิบัติงานโครงการ.....					
3. การประสานอำนาจความสะดวกของเจ้าหน้าที่กิจการนักศึกษา.....					
4. ขาดผู้นำนักศึกษาที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านงานค่ายอาสาพัฒนา.....					
5. การให้ความสนใจของนักศึกษาทั่วไปในการเข้าร่วมโครงการ.....					
6. การให้ความร่วมมือจากข้าราชการ/ผู้นำท้องถิ่น.....					
7. การให้ความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่.....					
ข. ปัญหาด้านงบประมาณ					
8. งบสนับสนุนจากทบวงฯ และมหาวิทยาลัย.....					
9. งบสนับสนุนจากภาคเอกชนและส่วนราชการอื่นๆ.....					
10. ขั้นตอนการขออนุมัติและเบิกจ่ายเงินโครงการ.....					

แบบสอบถาม
การจัดระบบงานกิจกรรมนักศึกษาด้านอาสาพัฒนา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้สำหรับผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดระบบงานโครงการ เช่น หัวหน้า/รองหัวหน้าโครงการ หรือเลขานุการโครงการ เป็นผู้ตอบเท่านั้น

1. การได้มาซึ่งข้อมูลพื้นที่ก่อนท่านตัดสินใจ เลือกปฏิบัติงานพื้นที่โครงการนี้ (ตอบได้หลายข้อ)

ทราบข้อมูลพื้นที่ขึ้นต้นจากสมาชิกองค์กรกิจกรรม

ขอข้อมูลไปยังหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

หน่วยราชการในพื้นที่ขอความร่วมมือมายังมหาวิทยาลัย

อื่น ๆ

2. เกณฑ์การพิจารณาเลือกพื้นที่ปฏิบัติโครงการนี้ (ตอบได้หลายข้อ)

สะดวกต่อการเดินทาง

เป็นท้องถิ่นรุดรกันดาร

เหมาะสมกับงบประมาณ

ได้รับความร่วมมือจากท้องถิ่นเป็นอย่างดี

เป็นท้องถิ่นที่นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ

อื่น ๆ (ระบุ)

6. คุณสมบัติของสมาชิกค่ายหากมีการคัดเลือก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- คณะวิชาที่ศึกษา
- ความสามารถเฉพาะงาน
- ความตั้งใจในการทำงาน
- ความมีมนุษยสัมพันธ์
- อื่น ๆ (ระบุ).....

7. จำนวนสมาชิกในการรับสมัครครั้งนี้

- ไม่จำกัดจำนวน
- จำกัดจำนวน โดยพิจารณา (ตอบได้หลายข้อ)
 - ลักษณะของงาน เช่น ช่างปูน ช่างไม้ ฯลฯ
 - สภาพท้องถิ่น เช่น ความกันดาร ใกล้เคียงชุมชน
 - งบประมาณที่มีอยู่
 - อื่น ๆ (ระบุ).....

8. การแบ่งฝ่ายในการบริหารโครงการ ประกอบด้วยฝ่ายใดบ้าง (ระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์
สำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชน

1. สถานภาพผู้ตอบ

- เจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่น
 ประชาชน

2. ชื่อโครงการที่ประเมิน

- โครงการค่ายสงเคราะห์คนพิการ
 โครงการค่ายพัฒนาชุมชน ชมรมมุสลิม
 โครงการค่ายร่วมทางวิชาการ และอาสาพัฒนาทรัพย์สิน-พยาบาล
 โครงการค่ายน้องใหม่ ชมรมอาสาพัฒนา
 โครงการค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อชนบท ครั้งที่ 16

3. ประเมินทัศนคติของเจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่

1. การจัดกิจกรรมโครงการของนักศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือไม่

- สอดคล้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ทราบ

2. การเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการของนักศึกษาได้กระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองหรือไม่

- กระตุ้น ไม่กระตุ้น ไม่ทราบ

3. นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนหรือไม่

- มี ไม่มี ไม่ทราบ

4. ท่านได้รับความพึงพอใจจากการมาปฏิบัติงานของนักศึกษาหรือไม่

- ไม่ได้รับ ได้รับ ไม่ทราบ

5. นักศึกษาเข้าถึง (เข้าใจ) ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นหรือไม่

- เข้าใจ ไม่เข้าใจ ไม่ทราบ

6. ท่านอยากให้นักศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการในพื้นที่อีกหรือไม่

- ต้องการ ไม่ต้องการ เฉย ๆ

7. หากนักศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมโครงการอีก ท่านต้องการให้มาช่วยด้านใดมากที่สุด

- การศึกษา สาธารณูปโภค
 การเกษตร คมนาคม
 สาธารณสุข

8. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....